

**ČELAVA PJEVAČICA U splitskom HNK premijerno odigrana predstava u režiji A. Ogarjova**

# Najbolji Ionesco u hrvatskom teatru

Piše Tomislav Čadež

SPLIT - Ionescova "Čelava pjevačica" u režiji Aleksandra Ogarjova, premijerno izvedena proteklog vikenda u splitskom HNK, dojmpljiva je, izvrsno napravljena predstava. Ogarjov, mladi ruski redatelj, slično Vasiliju Senjinu, koji je režirao dvije predstave u Zagrebačkom kazalištu mladih, donosi u hrvatski teatar ono čega mu najviše nedostaje: redateljsku pamet i ozbiljnost.

Doista, Ministarstvo kulture trebalo bi tim ljudima ponuditi golemu plaću i zamoliti ih da ostanu u Hrvatskoj barem četiri godine, baš kao kazališni komesari, i da idu od kazališta do kazališta i uče hrvatske kolege kako se prave predstave. Još bi bilo bolje kad bi ih pozvala sveučilišta, može i zagrebačko, može i splitsko, i kad bi im prepustila katedre za režiju. Možda bismo, eventualno, za koju godinu i mi imali mlade redatelje sposobne da se nose i s tradicijom i s postmodernim futurizmom.

## Čarolija bez kompromisa

"Čelava pjevačica" često se igra jer ima u sebi nekoliko atraktivnih elemenata: smiješna je na prvu loptu, kao komedija zabune jezika, u njoj su prikupljeni arhetipski malo-gradanski likovi s kojima se svatko u Europi lako poistovijeti i, treće, magnetična je poput jako opširne dječje brojalice.

Ogarjov je ansambl splitskog HNK uveo u Ionescovu čaroliju bez ikakva kompromisa: uvjerio ih je da mogu dva sata biti u posve pretjeranom, povišenom, histeričnom tonu, bez da skliznu u krevljenje i bez da izgube ritam i patos. Taj histeričan,



povišen ton, podvučen je i razigran fenomenalnom scenografijom i kostimima Ogarjovove ruske suradnice Vere Martinove. Martinova je osmislila pozornicu kao za "Alisu u zemlji čudesa", a kostimi su u najelegančijim, pastelno-toplim proljetnim bojama. Ta geometrijska začudnost kulisa i otmjenost boja savršeno se podudaraju s ludim veseljem izmorenih glumaca, koji troše i posljednji djelić daha samo da ostanu vidljivi i uravnoteženi, kao dio jedne, na kraju posve sumanutе cjeline iz koje pršti energija, nikad negativna, ali nikad ni optimistična.

Bijedu egzistencije europskoga građanina, njegov komfor i njegovu uskogrznost Ogarjov prikazuje kao sinestoziju uzaludnog veselja, koju dobro podcrtava glazba koju je sam izabrao u suradnji s hrvatskim pomoćnikom Mirkom Krstičevićem.

Ima tu svega, od "Žute podmornice" Beatlesa do ruske klasike. Žuta se pozornica, dakako, i doslovno pojavi na sceni, u izduljenom građanskom salonu koji pak najviše podsjeća na jako uvećan biljarski stol. Glumci se po njemu premeću ili čuče u očekivanju udara baš poput biljarskih kugli. Šareno odjeveni, a opet dramski zabrinuti.

## Velika pomoć koreografkinje

Zoja Odak igra Gospodu Smith, Trpimir Jurkić njezina supruga, Gospodina Smitha, i taj domaćinski par djeluje upravo umolno sretno sve dok im u posjet ne dođe konkurentski par supružnika, Gospoda Martin, koju igra Snježana Sinovčić-Šiškov, i Gospodin Martin, kojeg igra Elvis Bošnjak. Tad postaju čangrizavi, pokušavaju komunicirati, lažu, prijete, drski su prema sluškinji Mary, koju

igra Dijana Vidušin. To uskogrzdno natjeravanje izgubi smisao kad se pojavi Vatrogasni Kapetan, stasit poput najvećeg pijevca, s narančastom krijestom na glavi, koji tim ljudima predstavlja i državni i spolni organ. Vatrogasnog Kapetana lijepo, s puno radosti i životne energije, igra mladi Mijo Jurišić, koji je posve natkrilio ostatak muškog ansambla i koji brani čast muške glume u ovoj predstavi. Naime, ženske su uloge mnogo bolje odigrane.

Valja reći da je glumcima pomogla i druga Ogarjovova ruska suradnica iznimna znanja, koreografkinja Albina Rahmatullina, koja je svakom glumcu, u skladu s njegovim fizičkim mogućnostima, pronašla ludost, ali i specifičan karakter u pokretu.

U jednoj rečenici: najbolji Ionesco kojeg sam ikad vidio u Hrvatskoj.

*Ministarstvo bi trebalo ljudima poput Ogarjova ponuditi golemu plaću i zamoliti ih da ostanu u Hrvatskoj barem četiri godine kao kazališni komesari koji će učiti hrvatske kolege kako se prave predstave*

Gospoda Martin, koju igra Snježana Sinovčić-Šiškov, i Vatrogasni Kapetan u interpretaciji Mije Jurišića